

ИНФОРМАЦИЯ

ДОМАШНИТЕ ЛЮБИМЦИ НЕ МОГАТ ДА ВИ ЗАРАЗЯТ С НОВИЯ КОРОНАВИРУС

СЪВЕТИ НА СВЕТОВНИТЕ ВЕТЕРИНАРНИ И ЗДРАВНИ ОРГАНИЗАЦИИ ОТНОСНО COVID-19 И ДОМАШНИ ЛЮБИМЦИ

23.03.2020 г.

В условия на всеобща карантина и социална изолация нашите домашни любимци са прекрасни другари. Общуването с тях носи редица ползи за нашето добро психологическо състояние, поддържа доброто ни настроение, размива ни и ни пази далеч от паниката. Особено важна е за възрастните самотни хора дружбата с техните четирикраки приятелчета, които могат за дълго време да се окажат единствената им компания.

Световната асоциация на ветеринарните лекари на дребни животни (WSAVA)¹, обаче е изключително загрижена, че без достатъчна информация изплашени до паника собственици на домашни любимци по цял свят могат да ги изоставят поради страха от новия коронавирус или допълнително да се притеснят за здравето на любимците си.

Ето защо Центърът за оценка на риска по хранителната верига събра в настоящия кратък доклад становищата на световни здравни и ветеринарни организации, за да се отговори на собствениците на домашни любимци – пренасят ли животните компаньони новия коронавирус.

¹ WSAVA – World Small Animal Veterinary Association https://wsava.org/wp-content/uploads/2020/03/COVID-19_WSAVA-Advisory-Document-Mar-19-2020.pdf

Отговорът е, че няма доказателства, че животните (кучета и котки) могат да се разболеят и да разпространят вируса, като вече са тествани хиляди кучета и котки за COVID-19 и всички случаи са отрицателни. **Общият извод от всички становища, които ще прочетете по-долу е: гледайте си домашните любимци, грижете се добре за себе си и за тях с грижата на добър стопанин, радвайте им се и си стойте въкъси заедно с тях, като си миете ръцете често и старателно и спазвате стриктно всички правила на добрата хигиена.**

Научният комитет на WSAVA предоставя следната информация в свое изявление от 20.03.2020 г.:

„Може ли новият коронавирус да зарази домашни любимци?“

Понастоящем има ограничени доказателства, че домашните животни могат да бъдат заразени с новия коронавирус и няма доказателства, че кучетата или котките, или други домашни любимци могат да бъдат източник на инфекция за други животни или хора, което да доведе до заболяването COVID-19. Това е бързо развиваща се ситуация и информацията ще се актуализира, когато станат достъпни нови научни данни.

Ако моят домашен любимец е бил в контакт с някой, който е болен от COVID-19, може ли да разпространи вируса до други хора?

Въпреки че все още не знаем със сигурност, има изключително ограничени доказателства, че животно-компаньон може да е било заразено с COVID-19 и на практика няма доказан случай домашни любимци да разпространяват заболяването. В заключение ние също не знаем дали те биха могли да се разболеят от този нов коронавирус.

Освен това понастоящем няма доказателства, че животните-компаньони могат да бъдат източник на инфекция за хора.”

Федерацията на ветеринарните лекари в Европа (FVE)² заявява:

„В този момент няма доказателства, че животните могат да се разболеят и да разпространят вируса. IDEXX³ и други компании вече са тествали хиляди кучета и котки за COVID-19 и всички случаи са отрицателни. Две кучета досега в Хонконг са показали слаб положителен резултат, без да са болни (и двамата собственици са имали COVID-19 и вероятно са заразили кучетата). Допълнителни тестове показаха, че няма доказателства, че COVID-19 разболява кучетата, или че кучетата могат да разпространяват вируса. Собствениците на домашни любимци винаги трябва да поддържат добри хигиенни практики (включително миене на ръцете преди и след като боравят с животни, храната или принадлежностите им, както и да избягват да ги целуват) и в никакъв случай не трябва да изоставят домашните си любимци. Ако собственикът има COVID-19, трябва да избягва тесен контакт с членове на семейството, включително домашните любимци.”

² FVE - Federation of Veterinarians of Europe, Федерация на ветеринарните лекари в Европа, <https://www.fve.org/covid-19-faqs/>

³ IDEXX Laboratories, Inc. е американска многонационална корпорация, занимаваща се с разработване, производство и дистрибуция на продукти и услуги за ветеринарните клиници за домашни животни, продуктивни животни и птици, тестването на вода и млечните пазари. https://en.wikipedia.org/wiki/Idexx_Laboratories

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136
<http://corhv.government.bg>, corhv@mzh.government.bg
тел. 02/4273056

Каква е позицията на Международната организация за здравеопазване на животните (ОИЕ) и Световната здравна организация (СЗО) относно това дали можете да се заразите с новия коронавирус от вашия домашен любимец

Въпреки че вече има много информация за това как да се предпазвате от заразяване с новия коронавирус, много собственици на домашни любимци имат въпроси.

Един от тях е дали можете да хванете коронавируса от вашите космати приятели.

Добрата новина е, че специалистите казват, че няма доказателства, че домашните любимци като кучета и котки са източник на инфекция за други животни или хора.

На 1 март бе съобщено, че в Хонконг едно куче от породата померан, чиято собственичка е болна от COVID-19 е дало „слабо положителен” резултат за коронавирус, без да показва каквито и да било симптоми. Учените смятат, че това вероятно е случай на предаване от човек на животно. Кучето не показва никакви клинични признаци на заболяване и след многократно тестване и отрицателни резултати, е освободено от карантина. В доклад на ОИЕ се казва, че кучето е било поставено под карантина на 26 февруари 2020 г., след като собственикът му е хоспитализиран поради инфекция COVID-19. Назалните и оралните проби са тествани положително за заболяването, но „кучето не е показало никакви специфични клинични признаци“.

Все пак е важно редовно да миете ръцете си, за да сте сигурни, че и вие, и вашият домашен любимец сте в безопасност.

Беше съобщен и друг случай за човек болен от COVID-19, чиито две кучета, са изследвани за новия коронавирус и само едното куче е дало положителен резултат на теста за новия корона вирус, но няма никакви клинични симптоми. Кучето е поставено под карантина.

ОИЕ заявява, че „няма доказателства, че кучетата играят роля в разпространението на това човешко заболяване или че се разболяват.”

Какво още казва ОИЕ? (<https://www.oie.int/en/scientific-expertise/specific-information-and-recommendations/questions-and-answers-on-2019novel-coronavirus/>)

ОИЕ казва: „Настоящото разпространение на COVID-19 е резултат от предаване от човек на човек. Към днешна дата няма доказателства, че животните-компаньони могат да разпространяват болестта. Следователно, няма основание за предприемане на мерки по отношение на домашните животни, които могат да компрометират тяхното благосъстояние.”

ОИЕ добавя, че хората със заболяването трябва да вземат предпазни мерки: „Тъй като животните и хората понякога могат да споделят болести (известни като зоонозни болести) и се препоръчва хората, които са болни от COVID-19, да ограничат контакта със своя домашен любимец и други животни до натрупването на повече информация за вируса и заболяването.”

„Когато боравите с и се грижите за животните, винаги трябва да се прилагат основни хигиенни мерки. Това включва измиване на ръцете преди и след разходка или обгрижване на животните, почистване на техните принадлежности, както и избягване на целуване, облизване от страна на кучето или споделяне на храна.”

Когато е възможно, хората, които са болни или са под лекарско наблюдение за COVID-19, трябва да избягват тесен контакт с домашните си любимци и да имат друг член на семейството, който да се грижи за домашните животни. Ако трябва да се грижат за домашния си любимец, те трябва да поддържат добри хигиенни практики, да носят маска за лице, ако е възможно.

Следователно няма основание за предприемане на мерки по отношение на домашни животни, които могат да застрашат благосъстоянието им. Настоящите данни предполагат, че COVID-19 има животински източник, но това продължава да е в процес на проучване. Ветеринарните лекари трябва да продължат да спазват обичайните предпазни мерки при работа с животни и животински продукти в съответствие с добрите протоколи за биологична безопасност.”

КАКВО КАЗВА СЗО?

Говорител на Световната здравна организация заяви: „Работим с ОИЕ, за да изучим този проблем. В момента няма доказателства, че домашни любимци като кучета и котки са заразили хората с вируса на COVID-19.”

Мога ли да хвана COVID-19 от домашния си любимец?

Въпреки че досега има два случая на куче, с положителна проба за вируса, заразено от човек, в Хонконг, досега няма доказателства, че куче, котка или всеки домашен любимец може да предаде COVID-19. Вирусът на COVID-19 се разпространява главно чрез капчици, произведени, когато заразеният човек кашля, киха или говори. За да се предпазите, мийте ръцете си често и старателно.”

Според много китайци, които по време на епидемията в Китай поставяха маски на кучетата си, основната цел на маските е да предпазват от замърсен въздух, да не позволяват на кучетата да ядат или ближат храна на земята и да бъдат защитени от вируса. Европейските ветеринарни институции не препоръчват маски за животни, тъй като особено при някои породи могат да затруднят дишането.

Снимки: <https://i.framar.bg/>

Трябва ли да избягвам контакт с домашни любимци или други животни, ако съм болен от COVID-19?

- Британската ветеринарна асоциация (BVA) препоръчва следното: „Ако вашият домашен любимец се нуждае от грижи, мийте ръцете си преди и след всяко взаимодействие с него и носете маска за лице, ако е възможно.
- Дръжте котките на закрито, ако е възможно и се опитайте да уредите някой друг да разхожда кучето, като внимавате да ограничите всеки контакт с човека, който разхожда вашето куче, и се уверете, че те практикуват добра хигиена.

Това е да се намали вероятността вашият домашен любимец да разпространи болестта чрез замърсяване на околната среда чрез козината си - няма доказателства, че домашните любимци играят роля за разпространението на болестта или че сами се разболяват.

- Ако вашият домашен любимец показва клинични признаци, моля, не го завеждайте веднага на ветеринарен лекар, а първо се обадете по телефона във ветеринарното лечебно заведение за съвет.
- Ако вашият домашен любимец се нуждае от спешно лечение, обадете се по телефона във ветеринарното лечебно заведение за допълнителен съвет. Не отвеждайте домашния си любимец във ветеринарната клиника, освен ако ветеринарният лекар не ви е инструктирал. Може да се наложи да уредите някой друг да транспортира вашия домашен любимец за лечение.⁴

Центърът за контрол и превенция на заболяванията САЩ (CDC) добавя: „Трябва да ограничите контакта с домашни любимци и други животни, докато вие сте болни от COVID-19, точно както бихте искали и други хора да го направят. Въпреки че не е имало съобщения за домашни любимци или други животни, които се разболяват от COVID-19, се препоръчва на хората, които са болни от COVID-19:

- Да ограничите контакта с домашния любимец като предпазна мярка за здравето на животното, докато не се натрупа повече информация за вируса.
- Когато е възможно, нека друг член от вашето домакинство да се грижи за животните, докато сте болни.
- Ако сте болни от COVID-19, ограничете количеството на директния контакт, доколкото е възможно, включително галенето и гушкането, целуването или облизването от животното и споделянето на храна.
- Ако трябва да се грижите за вашия домашен любимец или да сте около животни, докато сте болен, уверете се, че продължавате да поддържате добри хигиенни практики, като измиване на ръцете преди и след обгрижване на домашните любимци и носете маска за лице.,,

Центърът за оценка на риска по хранителната верига продължава да наблюдава най-новите изследвания по тази и други теми за COVID-19 и ще актуализира информацията при наличие на нови открития.

Използвана литература:

1. **OIE** <https://www.oie.int/en/scientific-expertise/specific-information-and-recommendations/questions-and-answers-on-2019novel-coronavirus/>
2. **WHO** – World Health Organisation – Световна здравна организация, – <https://www.who.int/news-room/q-a-detail/q-a-coronaviruses>
3. **ECDC** – European Centre for Disease Prevention and Control, Европейски Център за контрол и превенция на заболяванията, <https://www.ecdc.europa.eu/en/novel-coronavirus-china/questions-answers>
4. **WSAVA** – World Small Animal Veterinary Association, Световната асоциация на ветеринарните лекари на дребни животни, https://wsava.org/wp-content/uploads/2020/03/COVID-19_WSAVA-Advisory-Document-Mar-19-2020.pdf
5. **FVE** - Federation of Veterinarians of Europe, Федерация на ветеринарните лекари в Европа, <https://www.fve.org/covid-19-faqs/>

⁴ British Veterinary Association (BVA) - <https://www.bva.co.uk/news-and-blog/news-article/coronavirus-disease-covid-19-updates-for-the-veterinary-profession/>

6. **BVA – British Veterinary Association, Британска ветеринарна асоциация –**
<https://www.bva.co.uk/news-and-blog/news-article/coronavirus-disease-covid-19-updates-for-the-veterinary-profession/>
7. **Can you get coronavirus from a dog? NHS and WHO advice on catching Covid-19 from pets ; This is the NHS and World Health Organisation on whether you can catch novel coronavirus from your dog;**
<https://www.mirror.co.uk/news/uk-news/can-you-coronavirus-dog-nhs-21689078>
8. **CDC (US) – Centre for Disease Control and Prevention, Център за контрол и превенция на заболяванията САЩ,** <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/faq.html#2019-nCoV-and-animals>
9. **Снимка:**
<https://i.framar.bg/%D0%B3%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D1%80%D0%B8%D1%8F/%D0%BA%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%B9%D1%86%D0%B8-%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2%D1%8F%D1%82-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BF%D0%B0%D0%B7%D0%BD%D0%B8-%D0%BC%D0%B0%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D0%BD%D0%B0-%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%88%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D1%81%D0%B8-%D0%BB%D1%8E%D0%B1%D0%B8%D0%BC%D1%86%D0%B8-%D0%B7%D0%B0-%D0%B4%D0%B0-%D0%B3%D0%B8-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BF%D0%B0%D0%B7%D1%8F%D1%82-%D0%BE%D1%82-%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D1%80%D1%83%D1%81%D0%B0>

Други научни становища и актуална информация от областта на здравето, хуманното отношение и благосъстоянието на животните, антимикробната резистентност, както и оценка на риска по цялата хранителна верига може да намерите на сайта на Центъра за оценка на риска по хранителната верига:

<http://corhv.government.bg/>

<http://corhv.government.bg/?cat=27>

<http://corhv.government.bg/?cat=71>

Както и други материали за благосъстоянието на животните:

Три нови научни становища за благосъстоянието на зайците публикува Европейският орган по безопасност на храните

http://corhv.government.bg/?cat=27&news_id=1022

Европейската комисия определи Втори референтен център за хуманно отношение към животните в Европейския съюз

http://corhv.government.bg/?cat=27&news_id=969

Етикетирването като пазарно-ориентирана мярка за подобряване благосъстоянието на животните

http://corhv.government.bg/?cat=27&news_id=986

Новите Европейски депутати изискват законодателни решения за подобряване благосъстоянието на животните

http://corhv.government.bg/?cat=27&news_id=907

Стратегия на ЕС за хуманно отношение към животните (2012 – 2015 г.) – оценка

http://corhv.government.bg/?cat=27&news_id=881

Какво да правим с братята на кокошките носачки?

http://corhv.government.bg/?cat=27&news_id=756

Нова инициатива в Европа за подобряване благосъстоянието на бройлерите и стриктно прилагане на законодателството

http://corhv.government.bg/?cat=27&news_id=744

Кокошките носачки събраха науката и практиката в търсене на иновации за благосъстоянието на животните

http://corhv.government.bg/?cat=27&news_id=773

Химикалите в домакинството и химическите замърсители влияят върху плодовитостта при хората и при кучетата

http://corhv.government.bg/?cat=27&news_id=829

Алтернативни методи заменящи отчасти изпитванията върху животни и оценката на безопасността на химикалите и продуктите за хуманната и ветеринарната медицина и растителната защита

http://corhv.government.bg/?cat=27&news_id=761

В очакване на края на една жестока практика - кога ще спре масовото умъртвяване на нежелани пелета от птицевъдната индустрия (Част I и част II)

http://corhv.government.bg/?cat=27&news_id=96

http://corhv.government.bg/?cat=27&news_id=193

Изготвил:

Д-р Мадлен Василева

Център за оценка на риска по хранителната верига, 23.03.2020 г.